

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

NÚM.
15

28 i 29 FEBRER, 1 MARÇ | 2020
SALA 1 PAU CASALS

2019_2020

**CONCERT PER A VIOLÍ
DE MENDELSSOHN**
JUANJO MENA DIRIGEIX
BRUCKNER 6

L'AUDITORI auditori.cat
obc.cat

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1920-1937) que la Guerra Civil va interrompre. Avui dia, oberta al món, compromesa amb la societat i mantenint el seu esperit original, té especial cura dels nostres artistes i del nostre patrimoni i té com a missió divulgar la música simfònica principalment des del segle XIX a la creació actual. Té la seu a L'Auditori, on interpreta 24 programes de temporada a més d'altres concerts que acosten la música d'orquestra a la ciutadania. També es presenta a llocs emblemàtics com la Plaça de la Catedral, la platja de la Barceloneta o la Sagrada Família i ha realitzat gires per Europa, Àsia i els EUA, actuant a sales com Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center o Carnegie Hall. El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i actualment ho és Kazushi Ono. Altres titulars han estat Rafael Ferrer, Antoni Ros Marbà, Salvador Mas, Franz-Paul Decker, Luis Antonio García Navarro, Lawrence Foster, Ernest Martínez Izquierdo, Pablo González i Eiji Oue. També ha estat dirigida per Sergiu Celibidache, Valeri Gergiev, Christopher Hogwood, Elisha Inbal, Kent Nagano, Simone Young, Emmanuel Krivine, Jesús López Cobos, Marc Minkowski, Michel Plasson, Mstislav Rostropòvitx o Leonard Slatkin i entre els solistes convidats destaquen Lang Lang, Janine Jansen, Daniel Barenboim, Anne-Sophie Mutter, Isaac Stern, Radu Lupu, Frank Peter Zimmermann, Arcadi Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Teresa Berganza, Alicia de Larrocha, Pinchas Zukerman, Martha Argerich, Joshua Bell, Viktoria Mullova...

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Cristian Chivu, concertino associat / Roxana Oprea*, concertino associada invitada / Raúl García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Clàudia Farrés / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Vladimir Chilaru* / Daniel Gil* / Gabriel Graells* / Sei Morishima* / Ariana Oroño* / Yulia Tsuranova* / Adriano Ortega* / Elitsa Yancheva* **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Irina Simon-Renes*, solista invitada / Emil Bolozan, assistent / Frédéric Descargues*, assistent convidat / María José Balaguer / Jana Brauningner / Patricia Bronisz / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Paula Banciu* / Cristian Benito* / Edward McCullagh* / Oleksandr Sora* / Anna Urpina* **VIOLÉS** Anna Puig*, solista convidada / Josephine Fitzpatrick, assistent / David Derrico / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Irene Argüello* / Javier López* / Carla Rica* / Albert Romero* **VIOLONCELS** José Mor, solista / Miguel Jiménez*, solista convidat / Olga Manescu, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Jean-Baptiste Texier / Blai Bosser* / Daniel Claret* / Jonathan Cottle* / Carmen Enjamio* / Amaia Ruano* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyayev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Albert Prat / Nenad Jovic* / Salvador Morera* **FLAUTES** Beatriz Cambrils / Clara Giner* / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOÈS** Dísia English, solista / José Juan Pardo / Dolores Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Josep Fuster, assistent i clarinet en mi b / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krzysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / Iván Carrascosa* / Alma María García* / Pedro Meseguer* **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent / Andreu Moros* **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix / Antoni Durán* **TUBA** José Vicente Climent* **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila **ARPA** Magdalena Barrera, solista **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis / Luis Hernández*

* col·laborador

CONCERT PER A VIOLÍ DE MENDELSSOHN JUANJO MENA DIRIGEIX BRUCKNER 6

FEBRER-MARÇ 2020

Divendres 28 | 20 h

Dissabte 29 | 19 h

Diumenge 1 | 11 h

Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya**Juanjo Mena** director**James Ehnes** violí**FELIX MENDELSSOHN**

Hamburg 1809 - Leipzig 1847

Concert per a violí i orquestra núm. 2 en Mi menor, op. 64 (1844-45) 27'

Allegro molto appassionato

Andante

Allegretto ma non troppo - Allegro molto vivace

James Ehnes violí

PAUSA

20'

ANTON BRUCKNER

Ansfelden, Àustria 1824 - Viena 1896

Simfonia núm. 6 en La major (1879-81) 54'

Majestoso

Adagio: Sehr feierlich

Scherzo: Nicht schnell - Trio: Langsam

Finale: Bewegt, doch nicht zu schnell

Agraïrem que apagueu els mòbils, desactiveu les alarmes sonores i contingueu els estossoscs. Un mocador redueix notablement el soroll.

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

El temps i la durada del concert són aproximats

Comenta aquest concert amb #auditori obc

per **Josep Maria Vilar**

En aquest concert conflueixen dues obres ben estimades de la música orquestral del segle XIX, tot i que separades per unes quantes dècades.

El 1838, Mendelssohn escrivia al gran violinista Ferdinand David: «M'agradaria compondre un concert per a violí el proper hivern. En tinc un en Mi menor al cap, l'inici del qual em deixa sense assossec». Mendelssohn i David eren amics des de petits, i quan el primer va agafar la direcció de l'orquestra de la Gewandhaus de Leipzig, va demanar a David que ocupés el càrrec de concertino. Mendelssohn havia enllestit la major part de les seves composicions amb una gran rapidesa. Però en aquest cas, el que havia de ser el treball d'uns mesos va esdevenir un llarg procés compositiu col·laboratiu de sis anys entre els dos amics. Fins i tot després d'haver lliurat l'original a l'editor, Mendelssohn hi va fer canvis fins just abans de l'estrena, el 13 de març de 1845, a Leipzig, i amb David en el paper solista. El resultat va ser una de les pàgines més estimades de la literatura concertística del Romanticisme, i un dels concerts per a violí i orquestra més interpretats, que, a més, és tingut com a indispensable en el repertori de qualsevol solista internacional.

L'obra és d'una gran riquesa temàtica i estructural, i va esdevenir un dels concerts més influents del Romanticisme no només per això, sinó també per les seves múltiples innovacions. La primera és, sens dubte, l'entrada del solista, a l'inici de la composició, abans que l'orquestra presenti cap material temàtic. Encara dins del primer moviment, la *cadenza*, escrita per l'autor i d'una gran complexitat tècnica, està situada no pas al final del moviment, com era habitual, sinó just després del punt àlgid, una innovació que va entusiasmar Sibelius, Txaikovski i Rakhmàninov, entre altres, també autors de sengles cèlebres concerts.

Els tres moviments del concert queden units per uns passatges de transició especialment dissenyats per a aquesta funció. L'acord final del primer moviment deixa lloc a una única nota del fagot que recull la secció de fusta, que ens introdueix en l'*andante*. Al final d'aquest, una fanfara breu ens anuncia el ritme viu del moviment final.

Les circumstàncies en què va viure Anton Bruckner no eren les més idònies per fer la carrera musical que va fer. Nascut en una zona rural prop de Linz, va ser l'últim dels grans mestres austríacs i germànics format en l'antiga tradició del contrapunt i el baix xifrat. Va ser nen de cor al monestir de Sankt Florian, on posteriorment va ocupar diversos càrrecs musicals i docents. D'un fervor catòlic que no era el que més s'adequava a la liberal Viena de la segona meitat del segle XIX, la seva labor compositiva es va centrar sobretot en les misses, els motets i les simfonies. L'escolta de *Tannhäuser* de Wagner, l'any 1862, el va marcar profundament. De fet, en l'ambient vienès tan polaritzat

entre els defensors de Wagner i els de Brahms, Bruckner va caminar per una difícil frontera entre ambdós, assimilant les harmonies del primer bo i restant fidel a la formalitat clàssica del segon.

Entre els anys 1877 i 1879, Bruckner s'havia dedicat quasi exclusivament a la revisió de les seves simfonies primeres, que no sempre havien rebut bones crítiques. A finals del setembre del 1879 va començar a compondre la *Sisena simfonia*, que va deixar enllestida dos anys després, i que és la tercera de l'anomenada «tetralogia» de simfonies en mode major. Així i tot, malgrat el La major que apareix al títol, no hem d'esperar la brillantor habitual d'aquesta tonalitat, atès que en la major part de l'obra l'autor emprà una escala frígia, derivada dels modes eclesiàstics o gregorians que ell, per fe i per formació, apreciava i coneixia tan bé.

És una obra construïda a gran escala –dura aproximadament una hora–, que s'ha de viure com qui passeja per una catedral, observant la massiva estructura des de punts de vista canviants. Els quatre moviments de la peça són deutors del darrer Beethoven quant a estructura i a treball de transformació de temes i motius més breus.

El primer moviment, en forma sonata amb tres temes i no pas dos, s'inicia amb els violins interpretant el característic «ritme Bruckner» abans que s'exposi el tema principal, una paràfrasi del tema principal de la seva *Quarta simfonia*. Per una qüestió de proporcions, una simfonia així demana unes codes també monumentals, com ho és la d'aquest primer moviment, que transita per totes les tonalitats. S'ha dit que el segon moviment és una de les composicions lentes més belles en forma sonata. El primer dels seus tres temes és un lament a càrrec de l'oboè, mentre que el segon és una cançó d'amor, i el darrer, una mena de marxa fúnebre. L'*Scherzo* és molt més lent de l'habitual, i en lloc de tenir un tema disposa tres motius rítmics juxtaposats. El seu trio és un *Ländler*, una dansa tradicional austríaca. El quart moviment es clou amb una coda que també transcorre per un gran nombre de tonalitats, i que juxtaposa el tema principal d'aquest moviment amb el primer de la simfonia, la qual cosa dona un caràcter cíclic a l'obra.

JUANJO MENA

És un dels directors espanyols més reconeguts del circuit internacional. Actualment, és director principal del Festival Cincinati May i director associat de l'Orquestra Nacional d'Espanya. Ha estat director titular de la Filharmònica de la BBC, principal mestre convidat de l'Orquestra Filharmònica de Bergen (Noruega) i del Teatre Carlo Felice de Gènova, així com director titular i artístic de la Simfònica de Bilbao.

Dirigeix habitualment formacions com les filharmòniques de Berlín, Londres, Oslo, Rotterdam i della Scalla de Milà, així com també les simfòniques de la Ràdio de Baviera, l'Orquestra Nacional de França o la NHK de Tòquio, entre moltes altres. Ha conduït les orquestres més importants dels Estats Units i apareix regularment al capdavant de l'Orquestra Simfònica de Boston.

Els seus compromisos més recents i propers inclouen concerts amb les simfòniques de Chicago, Pittsburgh, Montreal i Minesotta, a més del seu debut amb l'Orquestra Simfònica City of Birmingham.

JAMES EHNES

Ha actuat al costat de destacades formacions internacionals com la Filharmònica de la BBC, la Simfònica i la Philharmonia de Londres, la Filharmònica Txeca, la DSO Berlin i la Simfònica NHK de Tòquio, així com amb les principals orquestres dels Estats Units. Ha treballat amb directors com Ashkenazy, Mena, Gardner, Elder, Fischer, Denève, Järvi, Alsop o Nosedá.

Ofereix recitats de manera habitual en les sales més importants d'arreu del món i en festivals com el Nits Blanques de Sant Petersburg o el de Salzburg, entre d'altres. En música de cambra, ha col·laborat amb artistes tan prestigiosos com Yo-Yo Ma, A. Pappano, Y. Wang, N. Lugansky, A. Tamestit o M. Maisky.

Entre els seus propers compromisos destaquen concerts amb orquestres com la Simfònica de Londres, la Simfònica de Viena, la MET, l'Orquestra Nacional de França, la Filharmònica d'Oslo, a més de les orquestres de Chicago, Filadèlfia, Boston, Hong Kong, Sidney o Melbourne.

QUE NO PARI LA MÚSICA!

Segueix gaudint de la música després del concert. Et proposem enregistraments de referència i llistes de reproducció imprescindibles.

Felix Mendelssohn: *Concert per a violí*

L'apassionant *Concert per a violí* de Mendelssohn té en el virtuós James Ehnes un aliat immillorable. En aquest enregistrament de 2010 el violinista canadenc està acompanyat per Vladimir Ashkenazy, que va passar per L'Auditori fa uns mesos per dirigir l'OBC i que recentment ha anunciat la seva retirada dels escenaris.

J. Ehnes, Philharmonia Orchestra, V. Ashkenazy, Onyx

Anton Bruckner: *Simfonia núm. 6*

El gran director alemany Horst Stein, una de les batutes més importants del segle XX, posa el seu segell personal a la *Sisena* de Bruckner. Una simfonia espectacular que us recomanem amb la versió de l'orquestra que la va interpretar per primera vegada, la Filharmònica de Viena.

Wiener Philharmoniker, H. Stein, Decca

Escolta la *playlist* d'aquest concert:

EL MUSEU DE LA MÚSICA ET DESCOBREIX...

El violí de Mendelssohn

L'abril de 1914, poc abans de començar la Primera Guerra Mundial, Joan Manén va enregistrar el tercer moviment, "Allegro molto vivace", del *Concert per a violí i orquestra en Mi* op. 64, de Felix Mendelssohn. Ho va fer a Berlín, amb una orquestra -no en consta el nom- dirigida per Friedrich Kark. El disc va ser editat per Parlophone, però tot fa pensar que no van enregistrar els altres dos moviments. Ara bé, la sorpresa és que Joan Manén va enregistrar cinc anys després el mateix concert a Anglaterra. Un vegada més, fou el primer a nivell mundial. El violinista barceloní tocava amb un Guarneri -que justament va pertànyer a Mendelssohn- i un Étienne Maire que va donar al Museu de la Música. Sembla que era el seu preferit, potser perquè és una mica més petit de l'habitual i permet fer passatges ràpids més còmodament.

MUSEU DE LA MÚSICA

barcelona.cat/museumusica

Entrada gratuïta per als abonats de l'OBC i amb l'entrada del concert de L'Auditori.

Més informació:

iber:Camera

©Nikita Chuntomov

Teodor Currentzis

Simfonia Tità

Orquestra Simfònica SWR Stuttgart
Teodor Currentzis, director

Strauss, *Mort i transfiguració*, op. 24
Mahler, *Simfonia núm. 1, en re major, "Tità"*

Dimecres, 4 de març de 2020 - 20.30 H

L'AUDITORI

T. 93 317 90 50

www.ibercamera.com